Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 2020-729
(mr. R.J. Paris, voorzitter en mr. P.V. Remmerswaal, secretaris)

Klacht ontvangen op	: 13 januari 2020
Ingediend door	: Consument, als zelfstandig bevoegd bestuurder namens [naam B.V. 1], verder te noemen [naam B.V. 1]
Tegen	: Van Lanschot Kempen Wealth Management N.V., gevestigd te Amsterdam, verder te noemen de Bank
Datum uitspraak	: 4 September 2020
Aard uitspraak	: Niet-bindend advies
Uitkomst	: Vordering afgewezen

Samenvatting

Consument is zelfstandig bevoegd bestuurder van [naam B.V. 1]. [naam B.V. 1] houdt een betaalrekening en een spaarrekening aan bij de Bank. Op enig moment heeft de Bank kenbaar gemaakt dat zij de diensten betalen en sparen in de toekomst alleen nog wil aanbieden als aanvulling op beleggingsadvies en vermogensbeheer. Indien Consument niet wenst te beleggen, komen de betaal- en spaarrekeningen te vervallen. Consument klaagt dat de opzegging niet rechtsgeldig is en stelt zich op het standpunt dat voor opzegging een zwaarwegende grond is vereist. De Commissie overweegt dat het gebruik van een overeengekomen opzeggings-bevoegdheid moet worden beoordeeld aan de hand van de maatstaf van artikel 6:248 lid 2 BW. Naar het oordeel van de Commissie is de opzegging door de Bank niet naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar. Voor dat oordeel is onder andere van belang dat Consument zes maanden de tijd heeft gekregen voor de beslissing of hij beleggingsdiensten wil gaan afnemen of overstapt naar een andere Bank. Bovendien houdt Consument via [naam B.V. 1] spaarrekeningen bij andere banken aan, zodat hij eenvoudig kan overstappen naar een van die banken.

1. De procedure

1.1 De Commissie beslist op basis van haar Reglement en op basis van de door partijen aan Kifid ingestuurde documenten inclusief bijlagen. Het gaat hierbij om: 1) het klachtformulier van Consument; 2) de aanvullende stukken van Consument; 3) het verweerschrift van de Bank; 4) de repliek van Consument; 5) de dupliek van de Bank en 6) de jaarrekening 2019 van [naam B.V. 1].

1.2 De Commissie is van oordeel dat het niet nodig is de zaak mondeling te behandelen. De zaak wordt daarom op grond van de stukken beslist.

1.3 Consument heeft gekozen voor een niet-bindend advies. De uitspraak is daardoor niet-bindend. Dit betekent dat partijen elkaar niet aan de uitspraak kunnen houden.

2. Het geschil

Wat is er gebeurd?

2.1 Consument is zelfstandig bevoegd bestuurder van [naam B.V. 1]. Consument heeft in het verleden een advocatenpraktijk uitgeoefend via [naam B.V. 2]. [naam B.V. 1] houdt sinds haar oprichting in 2009 alle aandelen in [naam B.V. 2]. [naam B.V. 1] is opgericht om de pensioenvoorziening van Consument, opgebouwd in [naam B.V. 2], veilig te stellen in [naam B.V. 1]. [naam B.V. 2] is opgeheven en geliquideerd in 2015, vanwege het einde van de advocatenpraktijk van Consument.

2.2 [naam B.V. 1] heeft blijkens haar statuten het volgende doel:

> *"2. De vennootschap heeft ten doel:*
> *a. het deelnemen in, het op andere wijze een belang nemen in en het voeren van beheer over rechtspersoonlijkheid bezittende vennootschappen met een in aandelen verdeeld kapitaal die direct dan wel indirect uitsluitend de rechtspraktijk uitoefenen of doen uitoefenen door een of meer advocaten of beoefenaren van andere vrije beroepen;*
> *b. het beleggen van haar vermogen en dat van andere vennootschappen waarmee zij in een groep is verbonden, zomede al hetgeen met het vorenstaande verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, daaronder begrepen het doen van pensioentoezeggingen aan advocaten, werkzaam in bedoelde rechtspraktijk."*

2.3 Consument houdt via [naam B.V. 1] een Betaalrekening Zakelijk en een Spaar & Deposito-rekening aan bij de Bank. De rekeningen bestaan sinds 2006 en zijn een voortzetting van de rekeningen die [naam B.V. 2] aanhield.

2.4 Op de overeenkomst tussen [naam B.V. 1] en de Bank zijn de Voorwaarden voor Zakelijk bankieren bij Van Lanschot (hierna: Algemene Voorwaarden) van toepassing. In de Algemene Voorwaarden is, voor zover van belang, het volgende bepaald:

> *"(…)*
> *5. Algemene Voorwaarden Van Lanschot N.V.*
> *(…)*
> ***2. Zorgplicht***
> *Wij hebben een zorgplicht. U bent ook zorgvuldig tegenover ons en u mag van onze dienstverlening geen misbruik maken.*

1. Wij zijn bij onze dienstverlening zorgvuldig en houden hierbij zo goed mogelijk rekening met uw belangen. Dit doen wij op een manier die aansluit bij de aard van de dienstverlening. Deze belangrijke regel geldt altijd.
(…)
30. Wanneer eindigt de overeenkomst?
De overeenkomst eindigt wanneer u dat wilt. U stuurt ons dan een maand van tevoren een brief waarin u schrijft dat u de overeenkomst wilt beëindigen. U kunt met ons bespreken of de overeenkomst eerder kan eindigen.

De overeenkomst eindigt ook wanneer wij dat willen. Wij sturen u dan minimaal één maand van tevoren een brief. Dat mag ook korter van tevoren als we de overeenkomst beëindigen, omdat u zich niet houdt aan afspraken met ons. Of als u zich niet houdt aan de wet.
(…)
5. Algemene Voorwaarden Van Lanschot N.V.
(…)
Artikel 35. Opzegging van de relatie
U kunt de relatie opzeggen. Wij kunnen dit ook. Opzegging betekent dat de relatie eindigt en alle lopende overeenkomsten zo snel mogelijk worden afgewikkeld.

1. U kunt de relatie tussen u en ons opzeggen. Wij kunnen dit ook. Het is daarvoor niet nodig dat u in verzuim bent met de nakoming van een verplichting. Wij houden ons bij opzegging aan onze zorgplicht als genoemd in artikel 2 lid 1 ABV. Als u ons vraagt waarom wij de relatie opzeggen, dan laten wij u dat weten.

2. Opzegging betekent dat de relatie en alle lopende overeenkomsten worden beëindigd. Gedeeltelijke opzegging kan ook. In dat geval kunnen er bijvoorbeeld bepaalde overeenkomsten blijven bestaan.

3. Als er voor de beëindiging van een overeenkomst voorwaarden gelden, zoals een opzegtermijn, worden die nageleefd. Tijdens de afwikkeling van de relatie en de beëindigde overeenkomsten blijven alle toepasselijke voorwaarden van kracht.
(…)"

2.5 Op 19 maart 2019 is door de Bank een brief verstuurd aan [naam B.V. 1]. In de brief is, voor zover van belang, het volgende opgenomen:

"(…)
Omdat we ons steeds verder specialiseren, zijn betalen en sparen algemene bankdiensten geworden die voor onze klanten minder onderscheidend zijn.

Vanuit die gedachte bieden wij betalen en sparen in het vervolg uitsluitend aan als aanvulling op beleggingsadvies en vermogensbeheer.

Wilt u bij ons beleggen?
Wij bedienen klanten met grotere particuliere vermogens en specifieke doelgroepen als Ondernemers, Verenigingen & Stichtingen, Medici en Business Professionals & Executives.

Op dit moment hebt u bij ons alleen betaal- en spaarrekeningen. Hebt u elders vermogen waarmee u wilt beleggen en wilt u weten of en hoe wij iets voor u kunnen betekenen met onze Private Banking-dienstverlening? Dan horen we heel graag van u via 0800 1737.

Wilt u niet bij ons beleggen?
Past beleggen niet bij u, of hebt u geen interesse om bij ons te beleggen? In dat geval komen uw betaal- en spaarrekeningen met de bijbehorende faciliteiten te vervallen. De volgende punten zijn dan voor u van belang:

1. Uw rekeningen vervallen
*Op 16 september 2019 beëindigen we uw rekeningen. Eventuele creditcards kunt u één maand eerder, vanaf **16 augustus 2019**, niet meer gebruiken.*

2. Vervangende rekeningen
Hebt u een vervangende betaal- en/of spaarrekeningen nodig? Dan attenderen we u graag op de speciaal voor dit doel ingerichte pagina rabobank.nl/welkombijderabobank. Daar krijgt u meer informatie en vraagt u snel en eenvoudig een nieuwe rekening met bijbehorende faciliteiten aan.

3. Saldo naar andere rekening
Bij de beëindiging van uw rekeningen op 16 september 2019 boeken we de saldi naar de rekening van uw keuze. Dat rekeningnummer kunt u ons doorgeven met het formulier in de bijlage. Hebben we op 16 september geen rekeningnummer van u ontvangen, dan maken we de saldi over naar een aparte, interne rekening. Daar blijft het voorlopig voor u beschikbaar. (…)"

2.6 Bij brief van 26 maart 2019 heeft [naam B.V. 1] de Bank medegedeeld het niet eens te zijn met de opzegging van de overeenkomst. Uitwisseling van standpunten heeft niet geleid tot een oplossing van het geschil.

2.7 De saldi op de rekeningen van [naam B.V. 1] zijn na de opzegging overgeboekt naar een rekening bij een andere bank.

De klacht en vordering

2.8 Consument vordert namens [naam B.V. 1] dat zij gebruik kan blijven maken van de rekeningen. Consument stelt zich op het standpunt dat voor de opzegging van de overeenkomst een zwaarwegende grond is vereist. De wens van de Bank om betalen en sparen alleen aan te bieden in aanvulling op beleggingsadvies en vermogensbeheer kwalificeert niet als een zwaarwegende grond. Consument ervaart daarnaast ongepaste druk om te gaan beleggen.

2.9 Consument heeft voorts gesteld dat [naam B.V. 1] kan worden aangemerkt als Consument in de zin van artikel 60 van het Reglement. [naam B.V. 1] heeft uitsluitend deelgenomen in [naam B.V. 2] totdat de advocatenpraktijk is beëindigd. Het opgebouwde pensioen is belegd in spaarrekeningen. [naam B.V. 1] kwalificeert daarmee als persoonlijke pensioen-vennootschap en is in feite een verlengstuk van de persoon van Consument in diens hoedanigheid van Consument.

Het verweer

2.10 De Bank heeft verweer gevoerd tegen de stellingen van Consument. Voor zover relevant zal de Commissie bij de beoordeling daarop ingaan. Bovendien heeft de Bank aangegeven dat de klacht niet door de Commissie behandeld zou mogen worden omdat [naam B.V. 1] niet kan worden aangemerkt als Consument in de zin van het Reglement.

3. De beoordeling

Behandelbaarheid van de klacht

3.1 Alvorens inhoudelijk op de zaak wordt ingegaan zal de Commissie eerst het verweer van de Bank dat de klacht niet behandelbaar is beoordelen.

3.2 De Bank voert in het kader van dit verweer aan dat [naam B.V. 1] niet kwalificeert als Consument in de zin van artikel 60 van het Reglement. Blijkens de statuten is [naam B.V. 1] niet uitsluitend gericht op het particuliere belang van Consument. [naam B.V. 1] kan volgens de Bank dan ook niet worden gezien als verlengstuk van Consument.

3.3 Naar het oordeel van de Commissie is het niet-behandelbaarheidsverweer van de Bank ongegrond. Blijkens artikel 1 van het Reglement behandelt de Geschillencommissie klachten van consumenten over financiële diensten tegen financiële dienstverleners.

Volgens artikel 60 van het Reglement wordt onder het begrip "consument" tevens verstaan:

"een rechtspersoon waarvan de doelstelling zozeer is gericht op het particuliere belang van een of meer natuurlijke personen die aandeelhouder(s) of bestuurder(s) of lid van deze rechtspersoon zijn, dat deze als een verlengstuk van die natuurlijke persoon of personen kan worden beschouwd; voorbeelden hiervan zijn persoonlijke pensioenvennootschappen en verenigingen van eigenaars. Beslissend is of de rechtspersoon in wezen een verlenging is van de persoon van Consument in diens hoedanigheid van Consument."

3.4 Uit de hiervoor onder 2.2 geciteerde passage uit de oprichtingsakte van [naam B.V. 1], blijkt dat de doelstelling van [naam B.V. 1] in de eerste plaats is het deelnemen in vennootschappen die de rechtspraktijk uitoefenen. In de tweede plaats is [naam B.V. 1] erop gericht haar vermogen te beleggen, met als doel, onder andere, het doen van pensioentoezeggingen aan advocaten werkzaam in de hiervoor genoemde rechtspraktijk. Consument heeft aangevoerd dat [naam B.V. 1] uitsluitend deel heeft genomen in [naam B.V. 2]. Blijkens de jaarrekening van [naam B.V. 1] van 2019 bestaat het vermogen van [naam B.V. 1] vrijwel geheel uit spaargelden, verdeeld over verschillende spaarrekeningen. De Commissie overweegt dat [naam B.V. 1] derhalve in wezen een verlenging is van de persoon van Consument in diens hoedanigheid van Consument. De klacht is derhalve behandelbaar.

Toetsing van de opzegging

3.5 Vervolgens buigt de Commissie zich over de inhoudelijke grondslagen van de vordering. Zij merkt op dat dit geschil in de kern de vraag betreft of de opzegging van de relatie door de Bank rechtsgeldig is geschied.

3.6 De Commissie stelt voorop dat in artikel 35 van de Algemene Voorwaarden een opzeggingsbevoegdheid is opgenomen. Consument heeft aangevoerd dat voor de opzegging een voldoende zwaarwegende grond is vereist. De Commissie volgt die stelling niet. Indien de Bank gebruik maakt van een overeengekomen bevoegdheid tot opzegging van de overeenkomst, moet de rechtsgeldigheid daarvan worden beoordeeld aan de hand van de maatstaf van artikel 6:248 lid 2 BW. Dat brengt mee dat de opzegging door de Bank op grond van een dergelijke bevoegdheid niet rechtsgeldig is indien gebruikmaking van die bevoegdheid, gelet op de omstandigheden van het geval, naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar is (Hoge Raad 10 oktober 2014, ECLI:NL:HR:2014:2929). Bij de binnen dit kader af te wegen belangen speelt de in artikel 2 van de Algemene Bankvoorwaarden (hierna: ABV) neergelegde zorgplicht ook een rol (Hof Arnhem-Leeuwarden, 29 augustus 2017, ECLI:NL:GHARL:2017:7532).

3.7 Het belang van de Bank is uiteengezet in de opzeggingsbrief, hiervoor geciteerd onder 2.5. Daartegenover staat het belang van Consument dat hij spaarrekeningen en deposito's kan aanhouden bij meerdere banken, waaronder ook de Bank, tot een bedrag van € 100.000,- zodat de saldi gedekt zijn door het depositogarantiestelsel. De Commissie begrijpt dat Consument zijn spaarrekening bij de Bank om die reden graag had willen aanhouden, maar dat is onvoldoende voor het oordeel dat de opzegging naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar is. De Commissie acht tevens van belang dat de Bank Consument een redelijke termijn van zes maanden heeft geboden voor de beslissing of hij beleggingsdiensten wil gaan afnemen of wil overstappen naar een andere Bank. Het was voor Consument bovendien eenvoudig om over te stappen omdat [naam B.V. 1] reeds over spaarrekeningen bij andere banken beschikte. De stelling van Consument dat hij onder druk wordt gezet om te beleggen wordt niet door de Commissie gevolgd. Dat de Bank zich wil specialiseren in beleggingsdiensten en in verband daarmee enkel beleggingsdiensten gaat aanbieden, betekent niet dat Consument wordt verplicht om te beleggen. Het staat Consument immers vrij om over te stappen naar een andere Bank. Naar het oordeel van de Commissie is de opzegging rechtsgeldig geschied.

Conclusie

3.8 Gelet op het voorgaande verklaart de Commissie de klacht van Consument ongegrond. De vordering van Consument wordt afgewezen.

4. De beslissing

De Commissie wijst de vordering af.

Deze uitspraak is een niet-bindend advies. Tegen deze uitspraak staat geen hoger beroep open bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening. U kunt de zaak nog wel aan de rechter voorleggen.

Binnen twee weken na de verzenddatum van deze uitspraak kunt u een verzoek indienen tot herstel van vergissingen in de uitspraak, zoals schrijffouten, een verkeerde naam/datum of rekenfouten. De beslissing van de Geschillencommissie in de uitspraak kan hiermee niet ter discussie worden gesteld. Meer informatie hierover staat in artikel 40 van het Reglement Geschillencommissie Financiële Dienstverlening, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten.